

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Гарант освітньої програми
Анастасія Большакова

_____ 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Проректор з
навчальної роботи
Інна СТАШЕВСЬКА

_____ 2020 р.

ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

**Інструктивно-методичні матеріали
до самостійної роботи з дисципліни**

_____ перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр та назва галузі знань)

спеціальність _____ 053 Психологія
(код і назва спеціальності)

освітня програма _____ Психологія
(назва освітньої програми)

кваліфікація _____ бакалавр з психології

факультет _____ соціальних комунікацій

Харків 2020

Інструктивно-методичні матеріали до самостійної роботи з дисципліни
ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Розробник: кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки
Перевозна Тетяна Олексіївна

Затверджено на засіданні кафедри психології та педагогіки,
протокол № 2 від « 21 » серпня 2020 р.

Голова групи
забезпечення
д.психол.н., професор
Завідувач кафедри
психології та педагогіки,
д.психол.н., професор

Анастасія
БОЛЬШАКОВА

Анастасія
БОЛЬШАКОВА

Затверджено на засіданні ради факультету соціальних комунікацій
протокол № 1 від « 25 » серпня 2020 р.

Голова ради факультету

Алла СОЛЯНИК

Тема 1: Історія та сучасний стан практичної психології

Мета вивчення: Ознайомлення з історією та сучасним станом практичної психології.

Література:

1. Афанасьєва Н. Є. Підходи до визначення психологічного консультування у сучасній психології // Проблеми екстремальної та кризової психології. 2014. Вип. 16. С. 3-10.
2. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2019 – 255 с.
3. Каліна Н. Ф. Психотерапія: підручник / Н. Ф. Каліна. – К.: Академвидав, 2010. – 288 с.
4. Панок В. Основи практичної психології. Підручник / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева. – К.: Либідь, 2006. – 536 с.
5. Приходько Ю.О. Практична психологія: введення у професію: навч. Посібник. К.: Каравела, 2010. – 232 с.

Питання до самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу:

1. Головні напрямки та пов'язані з ними форми консультування.
2. Їхні основні відмінності.
3. Вибір напрямку та форми психологічного консультування.
4. Рівні психологічного консультування.

Тема 2: Предмет, специфіка та принципи різних видів психологічної практики.

Мета вивчення: Ознайомлення з предметом, специфікою та принципами різних видів психологічної практики.

Література:

1. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2019 – 255 с.
2. Каліна Н. Ф. Психотерапія: підручник / Н. Ф. Каліна. – К.: Академвидав, 2010. – 288 с.
3. Приходько Ю.О. Практична психологія: введення у професію: навч. Посібник. К.: Каравела, 2010. – 232 с.
4. Приходько Ю.О. Психологічний словник-довідник: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Каравела, 2012
5. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010. - 200 с.
6. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція. Модульно-рейтинговий курс: Навчальний посібник. — К: ВД «Професіонал», 2005. — 656 с.

**Питання до самостійного вивчення
та осмислення навчального матеріалу:**

1. Шляхи вирішення проблем розвитку комунікативних здібностей.
2. Подолання нездатності клієнта контролювати свої емоції.
3. Підвищення можливостей клієнта в подоланні міжособистісних конфліктів.
4. Допомога клієнтам в подоланні комплексів та заниженої самооцінки.

Тема 3: Психологічне консультування як метод надання психологічної допомоги.

Мета вивчення: Ознайомлення з психологічним консультуванням як методам надання психологічної допомоги.

Література:

1. Буллах І. С. Бушай І. М., Кузьменко В. У., Помиткін Е. О., Алексєєва Ю. А. Консультативна психологія: підручник. Вінниця: Нілан, 2014. - 484 с.
2. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: підручник /Дж. Бюдженталь. К.: Ніка-Центр, 2011. 424 с.
3. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019. – 134 с.
4. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. - Чернівці : Книги-XXI, 2010. - 528 с.
5. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. К.: МАУП, 2004. 152 с.

**Питання до самостійного вивчення
та осмислення навчального матеріалу:**

1. Цілі та задачі психологічного консультування.
2. Види психологічного консультування.
3. Психологічне консультування та інші види практичної психологічної допомоги.
4. Відмінності практичної та академічної психології.

Тема 4: Напрямки та форми психологічного консультування.

Мета вивчення: Ознайомлення з напрямками та формами психологічного консультування.

Література:

1. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: підручник /Дж. Бюдженталь. К.: Ніка-Центр, 2011. 424 с.

2. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2019 – 255 с.
 3. Євдокимова Н.О., Опанасенко Л.А, Іванцова Н.Б. Психологічні основи професійного консультування: навчальний посібник. Миколаїв: Іліон, 2015. - 384 с.
 4. Каліна Н. Ф. Психотерапія: підручник / Н. Ф. Каліна. – К.: Академвидав, 2010. – 288 с.
 5. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019. – 134 с.
- Рябко Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.- 120 с.

**Питання до самостійного вивчення
та осмислення навчального матеріалу:**

1. Нейролінгвістичне програмування.
2. Екзистично-особистісний підхід.
3. Психосинтез.
4. Трансакційний аналіз.
5. Гештальт-терапія.
6. Позитивна психотерапія.

Тема 5: Особистість психолога-консультанта та особистість клієнта.

Мета вивчення: Ознайомлення з особистістю психолога-консультанта та особистістю клієнта.

Література:

1. Буллах І. С. Бушай І. М., Кузьменко В. У., Помиткін Е. О., Алексєєва Ю. А. Консультативна психологія: підручник. Вінниця: Нілан, 2014. - 484 с.
2. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: підручник /Дж. Бюдженталь. К.: Ніка-Центр, 2011. 424 с.
3. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2019 – 255 с.
4. Каліна Н. Ф. Психотерапія: підручник / Н. Ф. Каліна. – К.: Академвидав, 2010. – 288 с.
5. Курлянд З.Н. Професійно-креативне середовище ВНЗ – передумова підвищення якості підготовки майбутніх фахівців//Педагогическая наука: история, теория, практика, тенденции развития. – 2009. - №1. – С. 18-26.

**Питання до самостійного вивчення
та осмислення навчального матеріалу:**

1. Значення особистісних якостей психолога як передумови ефективної консультативної практики.
2. Життєвий досвід консультанта та досвід успішного подолання власних психологічних проблем, погляди на необхідність подібного досвіду.

3. Теоретична та практична підготовка, необхідний рівень знань та навичок консультанта-початківця.

Тема 6: Методи психологічного консультування.

Мета вивчення: Ознайомлення Методами психологічного консультування.

Література:

1. Андрушко Я. С. Психокорекція: навч.-метод. посібник / Я. С. Андрушко. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. – 212 с.
2. Буллах І. С. Бушай І. М., Кузьменко В. У., Помиткін Е. О., Алексеєва Ю. А. Консультативна психологія: підручник. Вінниця: Нілан, 2014. - 484 с.
3. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: підручник / Дж. Бюдженталь. К.: Ніка-Центр, 2011. 424 с.
4. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2019 – 255 с.
5. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019. – 134 с.
6. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. К.: МАУП, 2004. 152 с.

Питання до самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу:

1. Міміка, напрямки розширення професійного репертуару.
2. Жестикуляція, улюблені жести, інтенсивність.
3. Поза, виразні можливості різних поз.
4. Особливості дистанціювання.

Тема 7: Арт-терапія як напрямок психологічної допомоги.

Мета вивчення: Ознайомлення з арт-терапією як напрямком психологічної допомоги.

Література:

1. Андрушко Я. С. Психокорекція: навч.-метод. посібник / Я. С. Андрушко. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. – 212 с.
2. Дуткевич, Т. В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога: навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. - Київ : КНТ, 2017. - 265 с.
3. Кузікова С.Б. Основи психокорекції ; Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2012. – 320 с.
4. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. - Чернівці : Книги-XXI, 2010. - 528 с.
5. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2006. – С. 157–158.

6. Практикум із групової психокорекції: підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф'єва, О.В. Царькова, О.В. Кочкурова. – Мелітополь: Видавничо- поліграфічний центр «Люкс», 2015. – 414 с

**Питання до самостійного вивчення
та осмислення навчального матеріалу:**

1. Терапевтичні можливості арт-терапії з точки зору психоаналізу.
4. Психологічні механізми корекційного впливу музикотерапії.
5. Неспецифічні психокорекційні процеси при психотерапії.
6. Основні техніки фототерапії.
7. Завдання танцювальної психокорекції.

Тема 8: Тестування в процесі психологічного консультування.

Мета вивчення: Ознайомлення з місцем тестування в процесі психологічного консультування.

Література:

1. Буллах І. С. Бушай І. М., Кузьменко В. У., Помиткін Е. О., Алексєєва Ю. А. Консультативна психологія: підручник. Вінниця: Нілан, 2014. - 484 с.
2. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: підручник /Дж. Бюдженталь. К.: Ніка-Центр, 2011. 424 с.
3. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2019 – 255 с.
4. Каліна Н. Ф. Психотерапія: підручник / Н. Ф. Каліна. – К.: Академвидав, 2010. – 288 с.
5. Практикум із групової психокорекції: підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф'єва, О.В. Царькова, О.В. Кочкурова. – Мелітополь: Видавничо- поліграфічний центр «Люкс», 2015. – 414 с
6. Приходько Ю.О. Практична психологія: введення у професію: навч. Посібник. К.: Каравела, 2010. – 232 с.

**Питання до самостійного вивчення
та осмислення навчального матеріалу:**

1. Психодіагностика у психологічній допомозі.
2. Категорії тестів та їх доцільність у різних ситуаціях.
3. Клієнтський запит на тестування.
4. Діагностична робота з дітьми.

Тема 9: Особливості різних видів консультування.

Мета вивчення: Ознайомлення з особливостями різних видів консультування.

Література:

1. Андрушко Я. С. Психокорекція: навч.-метод. посібник / Я. С. Андрушко. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. – 212 с.
2. Буллах І. С. Бушай І. М., Кузьменко В. У., Помиткін Е. О., Алексєєва Ю. А. Консультативна психологія: підручник. Вінниця: Нілан, 2014. - 484 с.
3. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: підручник / Дж. Бюдженталь. К.: Ніка-Центр, 2011. 424 с.
4. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2019 – 255 с.
5. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019. – 134 с.
6. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. К.: МАУП, 2004. 152 с.

Питання до самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу:

1. Особливості статусної психотерапії.
2. Прийоми соціальної корекції.
3. Протипоказання щодо соціальної корекції.
4. Умови ефективності соціальної корекції.

Тема 10: Психологічні особливості індивідуальної корекції.

Мета вивчення: Ознайомлення Психологічними особливостями індивідуальної корекції.

Література:

1. Андрушко Я. С. Психокорекція: навч.-метод. посібник / Я. С. Андрушко. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. – 212 с.
2. Дуткевич, Т. В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога: навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. - Київ : КНТ, 2017. - 265 с.
3. Кузікова С.Б. Основи психокорекції ; Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2012. – 320 с.
4. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. - Чернівці : Книги-XXI, 2010. - 528 с.
5. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2006. – С. 157–158.
6. Практикум із групової психокорекції: підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф'єва, О.В. Царькова, О.В. Кочкурова. – Мелітополь: Видавничо- поліграфічний центр «Люкс», 2015. – 414 с

Питання до самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу:

1. Джерела запиту на психологічну корекцію.
2. Відмінності поняття «клієнт» від поняття «пацієнт».
3. Складні клієнти.
4. Очікування клієнта консультанта та колекційної практики.

Тема 11: Психологічна корекція засобами творчого самовиразу.

Мета вивчення: Ознайомлення з методами психологічної корекції засобами творчого самовиразу.

Література:

1. Андрушко Я. С. Психокорекція: навч.-метод. посібник / Я. С. Андрушко. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. – 212 с.
2. Дуткевич, Т. В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога: навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. - Київ : КНТ, 2017. - 265 с.
3. Кузікова С.Б. Основи психокорекції ; Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2012. – 320 с.
4. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. - Чернівці : Книги-XXI, 2010. - 528 с.
5. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2006. – С. 157–158.
6. Практикум із групової психокорекції: підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф'єва, О.В. Царькова, О.В. Кочкурова. – Мелітополь: Видавничо- поліграфічний центр «Люкс», 2015. – 414 с

Питання до самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу:

1. Основні етапи корекційного процесу з використанням метода проєтивного малювання.
2. Психологічні механізми корекційного впливу музикотерапії.
3. Неспецифічні психокорекційні процеси при психотерапії.
4. Основні техніки фототерапії.
5. Завдання танцювальної психокорекції.
6. Основні психологічні механізми корекційного впливу гри.

Тема 12: Особливості та методи поведінкової корекції.

Мета вивчення: Ознайомлення з особливостями та методами поведінкової корекції.

Література:

1. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2019 – 255 с.
2. Дуткевич, Т. В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога: навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. - Київ : КНТ, 2017. - 265 с.
3. Каліна Н. Ф. Психотерапія: підручник / Н. Ф. Каліна. – К.: Академвидав, 2010. – 288 с.
4. Кузікова С.Б. Основи психокорекції ; Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2012. – 320 с.
5. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції ; Навчальний посібник. – Суми .ВТД «Університетська книга» ; 2006. – 384с.

Питання до самостійного вивчення

та осмислення навчального матеріалу:

1. Метод систематичної десенсибілізації та сенсибілізації.
2. Іммерсійні методи поведінкової корекції.
3. Методи поведінкової корекції засновані на принципі біологічного зворотнього зв'язку.
4. “Жетонний” метод.
5. Метод Моріта.
6. Холдинг.
7. Імаго-метод.

Тема 14: Психодрама як метод корекції.

Мета вивчення: Ознайомлення з психодрамою як методом корекції.

Література:

1. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2019 – 255 с.
2. Дуткевич, Т. В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога: навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. - Київ : КНТ, 2017. - 265 с.
3. Каліна Н. Ф. Психотерапія: підручник / Н. Ф. Каліна. – К.: Академвидав, 2010. – 288 с.
4. Кузікова С.Б. Основи психокорекції ; Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2012. – 320 с.
5. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2006. – С. 157–158.

Питання до самостійного вивчення

та осмислення навчального матеріалу:

1. Форми і види психодрами.
2. Методики психодрами.
3. Тілесна психотерапія як метод психокорекції.
4. Структура класичної процедури психодрами.
5. Три групи підходів до тілесно-орієнтованої терапії.

Тема 15: Психологічні особливості групової корекції.

Мета вивчення: Ознайомлення з психологічними особливостями групової корекції.

Література:

1. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2019 – 255 с.
2. Дуткевич, Т. В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога: навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. - Київ : КНТ, 2017. - 265 с.
3. Каліна Н. Ф. Психотерапія: підручник / Н. Ф. Каліна. – К.: Академвидав, 2010. – 288 с.
4. Кузікова С.Б. Основи психокорекції ; Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2012. – 320 с.
5. Практикум із групової психокорекції: підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф'єва, О.В. Царькова, О.В. Кочкурова. – Мелітополь: Видавничо- поліграфічний центр «Люкс», 2015. – 414 с.

Питання до самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу:

1. Особливості комплектування груп.
3. Групова динаміка як складова ефективності психокорекції.
4. Особливості керівництва колекційною групою.
5. Поняття про Т-групи.
6. Поняття про інкаунтер-групу.
7. Особливості гештальт-групи.

